

РОЛЬ ДОРАДНИЦТВА У РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ПЛАТФОРМИ АГРАРНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

¹Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Анотація. У статті досліджено діяльність дорадчих служб України, проаналізовано проблеми їх розвитку та заходи, які направлені на створення цифрової платформи агрокооперації, поєднання всіх учасників логістичних ланцюгів аграрних ринків на єдиній платформі, активізації кооперативного руху та розвиток сільськогосподарської дорадчої діяльності в Україні.

Ключові слова: дорадчі служби; цифрова платформа; агрокооперація; кооперативний рух; дорадництво.

THE ROLE OF ADVISORY IN THE DEVELOPMENT OF THE DIGITAL PLATFORM OF THE AGRICULTURAL MARKET OF UKRAINE

Abstract. The article examines the activities of advisory services of Ukraine, analyzes the problems of their development and measures aimed at creating a digital platform of agricultural cooperation, combining all participants in the logistics chains of agricultural markets on a single platform, intensifying the cooperative movement and agricultural advisory activities in Ukraine.

Keywords: advisory services; digital platform; agro-cooperation; cooperative movement; advisory.

Важливу роль у формуванні сільськогосподарських кооперативів відіграють дорадчі служби, діяльність яких спрямована на розвиток кооперації на селі. На даний час у державному Реєстрі України зареєстровано 692 професійних сільськогосподарських дорадників та 777 експертів-дорадників, які надають дорадчі послуги. Майже у всіх регіонах України діють дорадчі служби (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість сільськогосподарських дорадчих служб в Україні станом на 23.04.2021р.*

№	Область	Кількість дорадчих служб		
		всього	діючі	закінчився термін дії сертифікату
1.	Вінницька	3	2	1
2.	Волинська	2	2	-
3.	Дніпропетровська	2	2	-
4.	Донецька	1	1	-
5.	Закарпатська	1	1	-
6.	Запорізька	1	1	-
7.	Івано-Франківська	1	1	-
8.	Київська	5	5	-
9.	Львівська	2	2	-
10.	Одеська	1	1	-
10.	Полтавська	2	2	-
11.	Рівненська	1	1	-
12.	Сумська	1	1	-
13.	Тернопільська	2	2	-
14.	Харківська	1	1	-
15.	Херсонська	1	1	-
15.	Черкаська	1	1	-
16.	Чернівецька	1	1	-
17.	Чернігівська	3	3	-
18.	Кіровоградська	1	1	-
Всього		33	32	1

*Укладено за даними [1].

В Україні не всі сільськогосподарські дорадчі служби є активними учасниками кооперативного руху. Така ситуація пояснюється низкою *проблем їх розвитку*, а саме:

1. Відсутність у сільськогосподарських дорадників достатнього рівня системних знань про кооперацію.
2. Недостатність державної підтримки процесів аграрної кооперації регіональними органами влади.
3. Слабкий вплив професійних інституцій на кооперативний рух в аграрній сфері (мережа Союзу учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України, знаходиться у стані формування).
4. Відсутність у регіональних лідерів досвіду ведення інформаційно-консультаційної діяльності.
5. Недовіра товаровиробників до сільськогосподарських дорадників і, як наслідок, проблема інформаційного забезпечення аграрної кооперації [2].

До *основних заходів*, стимулюючих розвиток сільськогосподарської дорадчої діяльності в Україні, можна віднести наступні:

1. Створення «Школи дорадників» для підготовки кваліфікованих фахівців;
2. Збільшення навчальних заходів (конференції, круглі столи, презентації, виступи, обмін досвідом та ін.) для формування у товаровиробників розуміння створення кооперативів та розвитку сільської місцевості.
3. Співпраця державних органів влади і дорадчих служб, що надають консультаційні послуги регіональним агровиробникам.
4. Створення цифрової інформаційної платформи агрокооперації [2].

Пропонуємо до перелічених учасників цифрової платформи (рис. 1) додати дорадчі служби, основними завданнями яких є: надання інформації щодо новітніх досягнень науки, техніки, інформаційної допомоги при впровадженні у виробництво сучасних технологій, консультування суб'єктів господарювання та надання дорадчих послуг у сфері економіки, управління та технологій. Таке поєднання дозволить створити платформу для цифрової агрокооперації з інформаційним центром дорадчих служб (рис. 2).

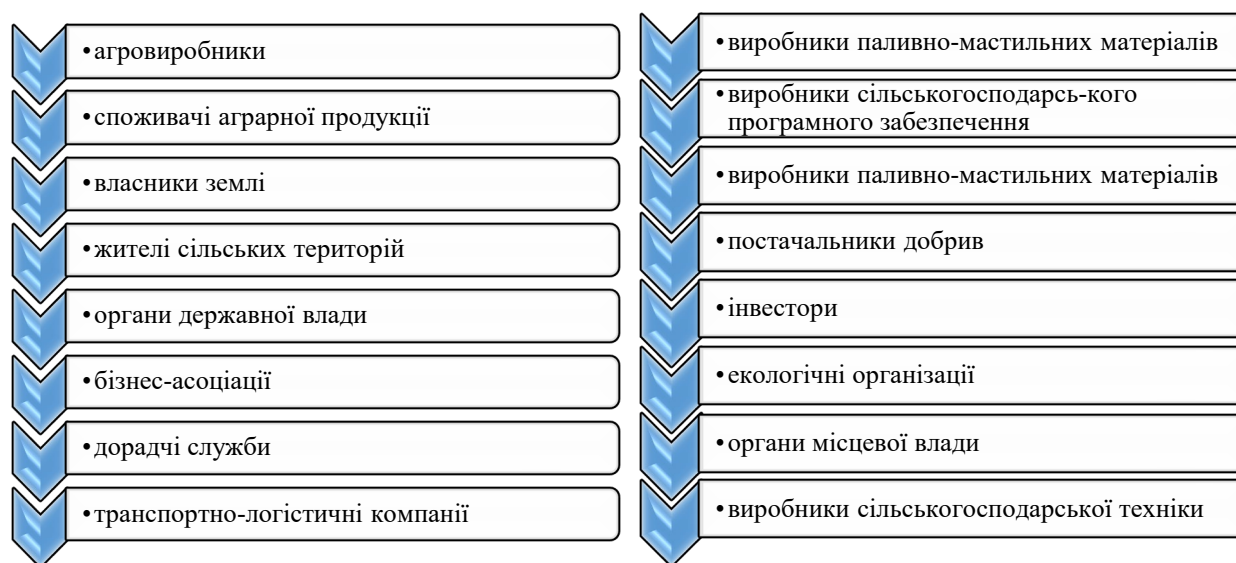

Рис. 1. Учасники платформи цифрової агрокооперації в Україні*

*Укладено авторами за даними [3].

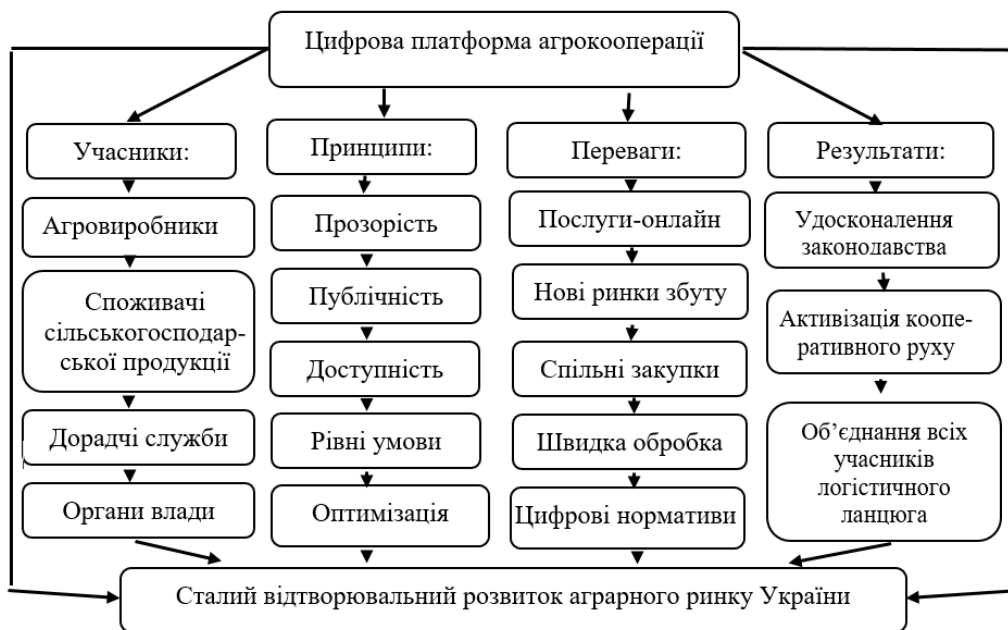

Рис. 2. Принципи, переваги та результати формування цифрової платформи агрокооперації в Україні [авторська розробка]

Отже, створення цифрової платформи агрокооперації дозволить поєднати всіх учасників логістичних ланцюгів аграрних ринків на єдиній платформі, активізувати кооперативний рух в регіонах України, у т.ч. за допомогою дорадчих служб, переглянути та вдосконалити законодавство щодо питань цифровізації, отримати підтримку державних органів влади та підготувати необхідні заходи для сталого відтворювального розвитку аграрного ринку України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Реєстр сільськогосподарських дорадчих служб. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua/file-storage/reyestr-doradchih-sluzhb-ta-doradnikiv>
2. Nikishyna Oksana, Lozova Tetiana. Stimulating the development of cooperative logistics of the agri-food market of Ukraine in the conditions of digitalization. Selected aspects of digital society development: monograph. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2021. P. 226-236.
3. Ярмоленко Ю.О. Програма створення цифрової платформи для кооперації та балансування аграрного виробництва. Ефективна економіка. 2019. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7154>

Лозова Тетяна Петрівна, кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу ринкових механізмів та структур, Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України», Одеса, e-mail: ua.lozovaya@gmail.com

Lozova Tetiana P. - candidate of Economic Sciences, Research Fellow, Department of Market Mechanisms and Structures, State Institution "Institute of Market and Economic and Ecological Research of the National Academy of Sciences of Ukraine", Odessa, e-mail: ua.lozovaya@gmail.com